

JEGYZŐKÖNYV.

Felvéetett Tornallyán a gömörvármegyei orvosszövetség és orvosgyógyszerész egyesület őszi közgyűlésén 1903 szeptember hó 29-ikén.

Jelen voltak : Dr. Auerbach Lajos (Rozsnyó), Deutsch Miksa (Csetnek), dr. Drachsler Adolf (Csetnek), Fekete Nándor (Putnok), dr. Gaál Gusztáv (Tornallya), dr. Gescheit József (Pelsücz), dr. Gocsó Gusztáv (Harkács), dr. Goldblatt Géza (Tornallya), dr. Hajcsy Sándor (Rozsnyó), dr. Kengyel János (Csetnek), dr. Krecs Gyula (Vashegy), Lamos Lajos (Rimaszécs), Lehotzky Márton (Tornallya), dr. Lichtschein Adolf (Rimaszombat), dr. Maurer Arthur (Rozsnyó), dr. Meskó Miklós (Rimaszombat), Pazár Andor (Csiz), Pósch Aladár (Rozsnyó) dr. Urszinyi Gyula (Putnok), Urszinyi Zsigmond (Tornallya), jegyző dr. Kármán Aladár (Rimaszombat).

Dr. Kármán titkár bejelenti, hogy dr. Löcherer Tamás elnök a közgyűlésen legnagyobb sajnálatára meg nem jelenhetett s felkéri a közgyűlést alkalmi elnök választására.

A közgyűlés egyhangulag dr. Maurer Arthur alelnököt kéri fel a gyűlés vezetésére.

Dr. Maurer elnök szíves szavakkal üdvözli a

szép számmal megjelent tagokat s a közgyűlést megnyitja. A felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri dr. Meskó Miklós és dr. Lichtschein Adolf tagokat.

Titkár felolvassa a múlt közgyűlés jegyzőkönyvét, az hitelesítettnek tekintetik annyival inkább, mert az évkönyvbe egész terjedelmében bevéteik.

Olvastatik dr. Löcherer elnök következő előterjesztése:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Hivatalos kötelességeim nem engedhették meg, hogy a mai napot egyesületünk és szövetségünknek szolgáljam s a midőn ezt bejelentem, van szerencsém előterjesztéseimet a következőkben megtenni:

Legelsőbben mély szomorodással jelentem, hogy egyesületünknek és szövetségünknek egyik egyéni tulajdonságainál is kedvelt, a közegészség szolgálatában is igen megbecsült, működési körében a nép szeretete és ragaszkodásától körülvett, közügyeinknek egyik legbuzgóbb, de igen szerény, kiváló jóindulatu harczosa, a legjobb, legönzetlenebb kartársat veszítettük el: dr. Bazilidesz Károly egyetemes orvos-tudor ratkói körorvosban, a ki nagy sajnálatunkra, nemrégiben mint értesültem, gümőkórban fertőzve, hivatásának lett áldozata. Sajnálatomra csak a temetése után kaptam meg a gyászértesítést s így nem volt módom arra, hogy temetésén képviselhettem volna egyesületünket, avagy arról gondoskodhattam volna is legalább egy emlék-koszorúval. Azt hiszem, a m. t. egyesület és szövetség óhajtásának tesztek eleget, ha indítványozom és kérem, hogy e kedves halott emlékét s egyesületünk és szövetségünk vesztesége fölötti szomorúságunkat mai jegyzőkönyvünkben megörökítsük.

Van szerencsém továbbá előterjeszteni, miszerint az országos orvos-szövetség nyugalom és segély intézménye javára elárusítás végett küldött sorsjegyek igen nagy részét orvostársaink elfogadták s csakis dr. Horváth Ákos, Herczeg Coburg uradalmi orvos, dr. Gutlohn Henrik rozsnýói gyakorló, tbeli vármegyei főorvos és dr. Urszinyi Gyula bányaműorvos, igazgatósági tag urak küldtek vissza huszonöt darabot. A gyógyszerész urak legnagyobb része szintén szíves buzgalommal

fáradozott elárusításoknál azon baráti érzéstől vezetve, a mely vármegyénk gyógyszerészeit mindenkor jellemezte a mi ügyeinkben. Sajnos, hogy akadtak közöttük olyanok is, a kik még csak a megkeresést sem fogadták el, hanem fölbontatlanul küldték vissza a levelet. Igaz, hogy fölvilágosítást kérő soraimra kimentették magukat. Örömmel registrálhatom azonban, hogy nem azok közül valók voltak, a kikkel évtizedek óta jó sorsunkban és balsorsunkban együtt éltünk, együtt kesereg-tünk; a kik a mi szenvedéseinket megismerték s méltányolni is tudták és tudják törekvéseinket; a kik önzetlenül barátai lettek közügyeinknek. Szomorú csalódásoktól azonban megvallom — az igazság érdekében — most sem voltam megmentve, mert éppen a legnagyobb forgalmu gyógyszerárak tulajdonosai nem fejtettek ki elegendő buzgalmat ezen nem annyira a jobb módban élő kevés számu, mint inkább a szerényebb viszonyok között élő, de a gyógyszerészek anyagi javainak művelésére éjjel-nappal fáradozó orvos-társaink érdekét szolgáló intézmény ügyében.

A gyógyszerészek visszaküldtek tudtommal mintegy 200 darabot; a felét majdnem azon mennyiségnek, a melynek elárusítására az országos gyógyszerész-egyesület intézősége őket méltatta. De hát a veszély mutatja meg az igazi bajtársakat. Meg kell nyugodnunk az eredményben.

Előterjesztésemet szíves tudomásul venni a midőn kérem, kiváló tisztelettel vagyok a mélyen tisztelt közgyűlésnek

Rimaszombat, 1903. szeptember hó 29-én.

alázatos szolgálja:

Dr. LÖCHERER TAMÁS, elnök.

Az előterjesztés egész terjedelmében tudomásul vétetik. A közgyűlés őszinte fájdalmat és mély részvétét fejezi ki dr. Bazilidesz Károly ratkói körorvos, kedves társunk elhunytá felett. A jó kollega, humánus érzésű és gondolkodású ember elvesztését igazán fájjaljuk s emlékét megőrizzük.

Sajnálattal szerez a közgyűlés értesülést az országos orvosszövetség sorsjátéka által kibocsátott sorsjegyek nehéz elhelyezéséről.

Méltán elvárható lett volna, hogy a szenvedő emberiség érdekében szakadatlan önfeláldozó munkát végező orvosok érdekében a közönség s különösen maguk az orvosok és gyógyszerészek melegebb érdeklődést és áldozatkészséget tanúsítsanak.

Olvastatott a csanádvármegyei orvosszövetség következő átirata:

Tekintetes társ fiókszövetség!

Csanádvármegye fiókszövetségének határozatát azon kéressel küldjük meg, miszerint a társszövetség is hasonló értelmű határozatot hozni és velünk egyöntetűen eljárni szives legyen, e czélból jegyzőkönyvi kivonatunkat közlöm:

Az O. O. Sz. csanádmegyei fiókja 1903. évi május hó 30-án Battonyán megtartott évi rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéből:

Dr. Vendel János elnök előterjeszti, hogy a közgyűlés 1901. évi július hó 30-án kelt határozatát, hogy a csendőrség vizsgálatáért méltányos díjazást követelünk, illetékes helyre bejelentette és közli következő két átiratot:

116. szám.

„Tekintetes Dr. Vendel János mint a Csanádmegyei orvosszövetség fiókjának elnöke Csanádmegye tiszti főorvosának Makó. Szeged, 1903. évi május hó 10-én. Folyó év január havában és folyó év május hó 4-én kelt két rendbeli becses átiratára van szerencsém Tekintetességedet értesíteni, hogy az Országos orvosszövetség határozata felsőbb helyre felterjesztett, mire Belügyminister úr Ó Nagyméltósága folyó hó 4-én kelt 27515/III. a. 1902. számú és a ./ alatt hiteles másolatban csatolt rendeletet adta le, eme rendeletből kifolyólag felkérem a tekintetes tiszti főorvos urat, mint a csanádmegyei orvosszövetség fiókjának elnökét, miszerint az e hó 30-án tartandó orvos szövetségi közgyűlésen tekintélyének egész súlyával oda hatni sziveskedjék, hogy az orvos urak kérelmüktől elálljanak, és úgy mint eddig, ezután is a csendőr őrsökön tartandó havi vizsgálatokat díjtanul teljesítsék. A főorvos urnak tett intézkedésének eredményéről, illetve a közgyűlésnek e tárgyban

hozott határozatáról kérem ezen csendőrszárny parancsnokságot lehetőleg jövő hó 5-ig értesíteni. A magy. királyi II. sz. csendőr kerületi parancsnokság.”

Másolat.

„Magyar királyi Belügyminiszter 27515/szám. 1903. III. a. Tárgy: A Csanádvármegyében elhelyezett csendőr őrsök legénységének orvosi megvizsgálása. Tekintettel az illeték szabályzat 46. §. 12. pontjában foglalt határozványokra és arra, hogy polgári orvosok díjazására vagy megjutalmazására költségvetési fedezet nem áll rendelkezésre. Csanádvármegye polgári orvosainak azon kérélme, hogy az őrsbeli legénység időnkénti megvizsgálásáért úgy a multa, mint a jövőre nézve tiszteletdíjban részesíttessenek, nem teljesíthető. Ennélfogva felhívom, miszerint erről az érdekelteket értesitse és a közigazgatási hatóság közbejöttével intézkedjék, hogy ott, ahol helybeli polgári orvos az időnkénti orvosi vizsgákat díjtalanul teljesíteni nem hajlandó, ezen vizsgák az őrs állomással szomszédos községek orvosai által alkalmilag díjtalanul teljesíttessenek. Eljárásának eredményéről jelentést várok. Budapesten, 1903. évi május hó 4-én a miniszter helyett Gulner s. k. államtitkár. 116. szám. A m. kir. II. számú csendőr kerületi parancsnokságnak Szeged. A másolat hitelül. Szeged, 1903. évi május hó 10-én. **A magy. királyi II. számú csendőr kerületi parancsnokság.**”

A közgyűlés a választmány javaslatát egyhangulag elfogadja és kimondja, hogy „ragaszkodik a multban hozott határozathoz és folyó évi július hó elsejétől a vizsgálatok díjtalan teljesítését megtagadja és eljárásáról a társszövetségeket is értesíti. Az érdekelt hatósággal az eredményt közölni, a t. szövetségi elnökre bizza.”

Ugyanezen két átiratot Csanádvármegye közigazgatási bizottsága is tárgyalta és azon határozatot hozta, hogy felír a m. kir. belügyminiszterhez, hogy az orvosok ezen jogos kérését teljesítse.

Makón, 1903. június hó 15-én.

Dr. VENDEL JÁNOS, elnök.

A közgyűlés a csanádvármegyeiek javaslatát pártolja, külön intézkedést ez ügyben nem tart szükségesnek azért sem, mert már

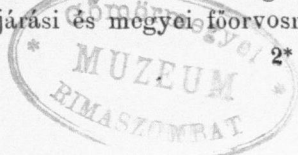
a központ a javaslatot pártolón terjesztette fel illetékes helyre.

A Bács-Bodrogvármegyei fiókszövetség következő átirata olvastatott:

Mélyen tisztelt társfiókszövetség!

Még a múlt év végén 137.000/1902. szám alatt adott ki a belügyminiszterium egy körrendeletet „a rendőri nyomozás során felmerült bűnügyi nyomozási költségek fedezésére utalványozott összegek előlegezése, kezelése és elszámolása tárgyában“, mely rendeletnek 12. §-ában kimondatott, hogy a megyei, városi vagy községi szolgálatban levő orvosszakértők akkor, midőn bűnvádi nyomozás kapcsán szakértői működésre hívják fel a nyomozó rendőrhatalóságok, semmiféle működési díjra igényt azért nem tarthatnak. Más szavakkal az annyit jelent, hogy közigazgatási közszolgálatban álló orvos azontul ingyen tartozik látteleket, mindenféle bűnügyi véleményt adni és ingyen tartozik az ezeknek alapját képező vizsgálatokat és boncsolásokat teljesíteni, ha erre őt nem a bíróság, hanem a rendőri hatóság hívja fel.

Első tekintetre is szembetűnő ezen rendeletnek sérelmes volta. Eddigelé az 1874. évi 7626. számú igazságügyminiszteri rendelet intézkedett a szakértői díjazásról és ezen rendelet 8 §-ában világosan az foglaltatik, hogy csak a rendes államhivatalban levő orvosszakértők nem tarthatnak igényt külön díjazásra, ha orvostörvényszéki teendők ellátására hivatnak fel; ott szó sincs a közigazgatás autonóm szervei szolgálatában álló orvosok ebbeli kötelezettségéről. Ámde, ha sérelmes volna is az új rendelet, azért még sem lehetne ellene óvást emelni, ha valamely törvény folyamánya gyanánt bocsátották volna ki, legfeljebb kérni lehetne a rendeletnek méltányosabb módosítását. Hanem itt egyébről van szó. Ezen belügyminiszteri rendelet semmiféle törvényen sem alapul, sőt az 1876. XIV. t.-cz. 145., 156. és 162. §§-aival homlokegyenest ellenkezik. A 145. §. ezt mondja: „a községi, illetve körorvos az orvos rendőri vizsgálatokat és egyéb teendőket díjtanul, az orvostörvényszéki munkálatokat pedig az illető bíróság felhívása folytán meghatározott díj mellett teljesíti“. Hasonló elvet foglalnak magukban a 156. és 162. §§. a járási és megyei főorvosra

nézve. Igen ám, csak hogy orvosrendőri teendők alatt nem érti a törvény a bűnvádi nyomozás kapcsán felmerülő orvosszakértői teendőket, mert ugyanezen 1876. XIV. t.-cz. II. fejezete részletesen kifejti az egészségrendőri, illetve orvosrendőri teendőket, ezen fejezet 11. §-ának 3-ik bekezdésében egészségrendőri szemléről, 16. §-ában pedig orvosrendőri felügyeletről van szó, tehát ki van zárva, hogy egyebet lehessen orvosrendőri teendők alatt érteni, mint az egészség megóvására irányuló közigazgatási illetve ennek alapjául szolgáló orvosszakértői ténykedést.

A mi viszont a díjazandó orvostörvényszéki munkálatokat illeti, ezeknek minőségén mit sem változtat az, ha nem a bíróság részéről kap az orvos felhívást teljesítésükre, hanem a nyomozó rendőrség részéről. Igaz ugyan, hogy a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. XXXIII. t.-cz a nyomozást a rendőri hatóságokra ruházza, de a törvény több §-ából derül az ki — a mi különben természetes is — hogy ezen rendőri nyomozás tulajdonképen a bíróság által átruházott és a munkamegosztás által indokolt jog, tehát a bűnvádi perrendtartás, mind későbbi törvény nem módosította az 1876. XIV. t.-cz. 145., 156. és 162. §§-aiban lefektetett azon elvet, hogy az orvosrendőri teendők és orvostörvényszéki munkálatok közt éles a különbség az orvosi díjazás tekintetében, legfőlebb csak kötelezővé tette azt, hogy a közigazgatási közszolgálatban álló orvosnak nem csak közvetlenül a bíróság, hanem a bíróság részéről vele megbízott rendőrség felhívására is kell orvostörvényszéki munkálatokat teljesítenie.

Ezen fejtegetésünkből világosan kiderül, hogy a belügyminiszter urnak nem volt joga megfosztani az orvosi kar tulajnyomó részét azon jövedelemtől, mely törvény szerint megilleti törvényszéki szakértői minőségében. Fiókszövetségünk már nyomban a rendelet kibocsájtása után foglalkozott vele, már akkor láttuk előre káros hatását, de megerősítettek bennünket a rendelet érvényesítése körül szerzett tapasztalatok arra nézve, hogy általa az orvosok tetemes jövedelemtől estek el. Minduntalan panaszozzák el orvostársaink, hogy a rendőrség folyton több és több esetben kér be a községi és körorvosoktól, meg a városi tiszti orvosoktól díjtalan látleteket még olyan esetekben is, hol csak főmagánvádoló indítványára indított meg az eljárás, pl. könnyű testi sértéseknél, a hol tehát

tulajdonképpen egy magánfél érdekében dolgozik az orvos dijtalanul, a mi már egyenesen kizsákmányolása az orvosi munkának. Hova-tovább megszokják majd a sérültek, hogy felesleges előzetesen felkeresni az orvost látleletért, amelyért járó díjat néki kell kifizetnie, hanem a rendőrség útján dijtalanul fogják azt elkészíttetni, ami már azért is káros, mert tapasztalat szerint a sérülést szenvedő felek sokszor békülnek ki, ha a sérült restelli előlegezni a látlelet díját, holott akkor, ha dijtalanul kaphatnak látleletet, a legkisebb karczolás is elegendő lesz arra, hogy a korcsmai duhajkodásban megedzett legények a pereskedés mezejére lépjenek, arról nem is szólván, hogy így sokszor játszi módon és a díjazással fordított arányban szaporítják az orvos dolgát is

Fiókszövetségünk ezen sérelmes rendelet módosítására kívánja az országos orvos-szövetség igazgatótanácsa útján a belügyminiszter urat megkeresni, esetleg ez idei szövetségi congressuson is szóvá akarjuk tenni a dolgot. Kérjük már most a Tekintetes Társfiókszövetséget, méltóztassék bennünket ezen akcióban támogatni és szintén felírni az országos orvos-szövetség elnökségéhez, sürgetvén a rendelet megváltoztatását célzó lépéseket.

Kiváló tisztelettel és tagtársi üdvözléttel

Zomborban, 1903. augusztus 1-én

A Bács-Bodrog-vármegyei orvosi fiókszövetség nevében:

Dr. RÉNYI JÓZSEF
titkár.

Dr. PERTSCHY FERENCZ
ügyvezető alelnök.

E megkeresést előbbivel egyezően általános helyesléssel fogadta a közgyűlés s azt teljes mértékben pártolja. A központ már ez ügyben is megtette a kellő lépéseket.

Dr. Maurer Arthur kérdést intéz a jelenvoltakhoz, hogy hallottak-e valamit a paraffin bőr alá fecskendezéséről s előadja, hogy Gersoni német sebész 3 év előtt kísérleteket tett arra nézve, mint lehetne a test felszínén támat üröket állandó anyaggal kitölteni. Vaselint próbált, de ez nehezen keményedett s részben felszívódott. Most egy német szépirodalmi

lapban Eckstein nevű német orvos 3 évi kísérlet után közli az eredményt s azt állítja, hogy a fent jelzett célra a paraffin kitűnően bevált. A csonthoz oda-
tapadt bőrt felemelve fecskendezi be a paraffint. Bemutatja a lap illusztrációját, melyen a homlok-
csonton levő horpadást a befecskendett paraffin tel-
jesen kitölti s a régi horpadás helye észre sem vehető.

A közgyűlés az előadót figyelmesen meghallgatta s az idő előrehaladtá folytán egyéb tárggyal most nem foglalkozott, csu-
pán a megyéből eltávozott s azóta elhalt
dr. Csesznok Pál hátralékos tagsági díjának
törlesztését mondotta ki.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Dr. KÁRMÁN ALADÁR
titkár.

Hitelesítették Rimaszombatban 1903. október 1.

Dr. LICHTSCHEIN ADOLF
Dr. MESKÓ MIKLÓS.
